

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 20 » 01 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансова статистика

спеціалізація: спеціальність 0305 Економіка і підприємництво
спеціальність 5.03050801 Фінанси і кредит

Київ – 2015 рік

Робоча програма «Фінансова статистика» для студентів галузі знань 0305
Економіка та підприємництво спеціальності 5.03050801 Фінанси та кредит.
«17» грудня, 2014 року - 14 с.

Розробник:

Гладун Марія Анатоліївна,
викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-
математичних дисциплін і менеджменту
Протокол від «17» грудня 2014 р. №5

Голова циклової комісії О.Толу Головчанська О.В.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора
з навчальної роботи С.І. Дем'яненко (С.І. Дем'яненко)
Заступник директора
з навчально-методичної роботи З.Л. Гейхман (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «18» лютого 2015 року № 7

« 18 » лютого 2015 року

Голова М.В. Братко (М.В. Братко)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	Нормативна (за вибором)
Модулів – 3	Спеціальність: 5.03050801 «Фінанси та кредит»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: у відповідності до пункту 9		Семестр
Загальна кількість годин – 108		6-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	22 год.
		Практичні
		20 год.
		Самостійна робота
		48 год.
		Індивідуальні
		12 год.
Модульні контрольні роботи:		
6 год.		
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Фінансова статистика» є формування теоретичних знань та практичних навичок кількісної оцінки економічних процесів у сфері фінансів і банківської справи, використання цих знань в практичних дослідженнях.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у студентів фінансової грамотності;
- формування теоретичної знань у галузі фінансової статистики;
- ознайомлення студентів з принципами побудови системи показників фінансової статистики;
- ознайомлення зі статистичними методами аналізу державного бюджету, кредитної діяльності, грошового обігу, ощадної справи, страхування та фінансів галузей народного господарства;
- формування навичок збору статистичної інформації про динаміку змін фінансової системи, здійснення її систематизації та класифікації;
- формування здатності майбутнього фахівця застосовувати методи обробки, узагальнення та аналізу інформації, самостійно, творчо використовувати дані з окремих розділів фінансової системи, робити на їх основі узагальнення та висновки, приймати управлінські рішення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні показники кількісної характеристики явищ та процесів і фінансовій сфері;
- основні етапи процесу статистичного аналізу фінансової сфери;
- методiku та джерела одержання інформації про фінансову сферу;
- методiku вивчення тенденцій та закономірностей, які складаються у співвідношення первинних та кінцевих доходів населення, з одного боку, підприємств, установ та організацій, з іншого боку, у складі та динаміці доходів та витрат, у фінансовому стані страхових та кредитних установ, у складі та русі грошової маси і т.д.;
- методiku статистичного прогнозування.

вміти:

- виділяти фактори та показники, які достатньо характеризують фінансову систему;
- аналізувати надану статистичну інформацію;
- виявляти закономірності та тенденції розвитку фінансового явища;
- прогнозувати за наявними даними подальший розвиток за основними показниками.

У студента повинні бути сформовані такі **предметні компетентності:**

- демонструвати логічність і послідовність засвоєння знань з теоретичних основ фінансової статистики;
- мати знання про загальні показники кількісної характеристики явищ та процесів і фінансовій сфері;
- бути здатним провести аналіз статистичної інформації;

- демонструвати готовність адаптувати данні для конкретної аудиторії фінансової сфери;
- знати принципи та основні етапи процесу статистичного аналізу фінансової сфери;
- демонструвати готовність вибирати методику статистичного прогнозування;
- бути здатним розуміти та приймати участь в обговоренні юридичних та соціальних питань, які пов'язані з фінансовою статистикою;
- бути здатним обґрунтовувати та приймати рішення на основі статистичних досліджень;
- виконувати інформаційний пошук першоджерел і наукової й навчальної літератури з розглядуваної проблеми в бібліотеках та комп'ютерних мережах;
- володіти на високому рівні нормативно-правовою базою фінансової статистики;
- прагнути самостійно отримувати знання про фінансову систему;
- демонструвати здатність до теоретичного, методологічного використання теоретичних основ професійної діяльності;
- знати алгоритми розв'язування типових фінансових задач;
- демонструвати готовність порівнювати й аналізувати дані з різних джерел.
- демонструвати готовність приймати рішення в сфері банківської діяльності, фінансів підприємств, страхуванні тощо.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

- Тема 1. Предмет, методи та завдання фінансової статистики.
- Тема 2. Статистика державного бюджету.
- Тема 3. Статистика кредиту.
- Тема 4. Статистичний аналіз кредиту.

Змістовий модуль 2.

- Тема 1. Статистика грошового обігу.
- Тема 2. Статистичний аналіз грошового обігу.
- Тема 3. Статистика цінних паперів.
- Тема 4. Статистичний аналіз прибутковості цінних паперів.
- Тема 5. Статистика ощадної справи.
- Тема 6. Статистика страхування.

Змістовий модуль 3.

- Тема 1. Статистика фінансів підприємств.
- Тема 2. Статистичний аналіз ефективності фінансової діяльності підприємств.
- Тема 3. Вищі фінансові розрахунки.
- Тема 4. Статистика банківської діяльності.
- Тема 5. Міжнародна статистика фінансів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	інд	с.р.	ПМК	
1	2	3	4	6	7	8
Модуль 1.						
Тема 1. Предмет, методи та завдання фінансової статистики.	2	2				
Тема 2. Статистика державного бюджету.	14	2	2	2	8	
Тема 3. Статистика кредиту.	4	2	2			
Тема 4. Статистичний аналіз кредиту.	12		2	2	8	
Модульна контрольна робота.	2					2
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	34	6	6	4	16	2
Модуль 2.						
Тема 1. Статистика грошового обігу.	2	2				
Тема 2. Статистичний аналіз грошового обігу.	10		2		8	
Тема 3. Статистика цінних паперів.	2	2				
Тема 4. Статистичний аналіз прибутковості цінних паперів.	4		2	2		
Тема 5. Статистика ощадної справи.	2	2				
Тема 6. Статистика страхування.	14	2	2	2	8	
Модульна контрольна робота.	2					2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	36	8	6	4	16	2
Модуль 3.						
Тема 1. Статистика фінансів підприємств.	2	2				
Тема 2. Статистичний аналіз ефективності фінансової діяльності підприємств.	12		2	2	8	
Тема 3. Вищі фінансові розрахунки.	4	2	2			
Тема 4. Статистика банківської діяльності.	12	2	2		8	
Тема 5. Міжнародна статистика фінансів.	6	2	2	2		
Модульна контрольна робота.	2					2
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	38	8	8	4	16	2
ІНДЗ						
Усього годин	108	22	20	12	48	6

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Статистика державного бюджету.	2
2.	Статистика кредиту.	2
3.	Статистичний аналіз кредиту.	2
4.	Статистичний аналіз грошового обігу.	2
5.	Статистичний аналіз прибутковості цінних паперів.	2
6.	Статистика страхування.	2
7.	Статистичний аналіз ефективності фінансової діяльності підприємств.	2
8.	Вищі фінансові розрахунки.	2
9.	Статистика банківської діяльності.	2
10.	Міжнародна статистика фінансів.	2
Усього годин		20

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Фінансова статистика»
Разом: 54 год., лекції –22 год., практичні заняття – 20 год., індивідуальна робота – 12 год.,
самостійна робота – 48 год, підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Кількість балів за модуль	Дати	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота	ІНДЗ	Види поточного контролю
Змістовний модуль I	102 балів		Предмет, методи та завдання фінансової статистики.		10 балів		Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Статистика державного бюджету.				
				Статистика державного бюджету.			
			Статистика кредиту.				
				Статистика кредиту.			
Змістовний модуль II	122 бали		Статистика грошового обігу.		10 балів	30 балів	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
				Статистичний аналіз грошового обігу.			
			Статистика цінних паперів.				
				Статистичний аналіз прибутковості цінних паперів.			
			Статистика ощадної справи.				
			Статистика страхування.				
Змістовний модуль III	112 балів		Статистика фінансів підприємств.		10 балів		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
				Статистичний аналіз ефективності фінансової діяльності підприємств.			
			Вищі фінансові розрахунки.				
				Вищі фінансові розрахунки.			
			Статистика банківської діяльності.				
				Статистика банківської діяльності.			
		Міжнародна статистика фінансів.					

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Статистика державного бюджету.	8	5
2.	Статистичний аналіз кредиту.	8	5
3.	Статистичний аналіз грошового обігу.	8	5
4.	Статистика страхування.	8	5
5.	Статистичний аналіз ефективності фінансової діяльності підприємств.	8	5
6.	Статистика банківської діяльності.	8	5
	Разом	48	30

8. Індивідуальні завдання

Кожна тема дисципліни «Фінансова статистика» потребує додаткового опрацювання студентами під час самостійної та індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота студентів повинна мати творчий характер. Необхідно написати реферат та виконати презентацію для захисту роботи на одну з запропонованих тем.

Реферативне повідомлення містить:

- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список літератури.

У вступі дається загальна характеристика роботи. В основній частині аналізуються тенденції розвитку явищ; стан проблем, що розглядаються. Висновок свідчить про логічну завершеність викладу матеріалу. У цілому стиль викладу повинен бути науковим, логічним, простим і зрозумілим.

Обсяг реферативного повідомлення – 8-14 сторінок рукописного тексту. Підготовлене реферативне повідомлення повинно відповідати таким вимогам:

- об'єктивність проведеного дослідження студентом;
- дотримання принципу науковості;
- логічна структурованість тексту;
- точність і лаконічність викладу матеріалу;
- самостійність мислення;
- огляд літературних джерел з теми дослідження;
- творчий характер дослідження;
- уміння донести думки, викладені у реферативному повідомленні, до слухачів (захист реферативного повідомлення).

Орієнтовна тематика індивідуальної навчально-дослідної роботи

1. Організація фінансової статистики в Україні і за кордоном.
2. Історія розвитку соціально-економічної та фінансової статистики в Україні та за кордоном.
3. Сучасні засоби автоматизації та нові інформаційні технології в статистиці фінансів.

4. Статистичні показники, що входять в систему національних рахунків, методи їх розрахунку.
5. Економічний зміст та склад доходів і видатків бюджету.
6. Фінансові ресурси держави.
7. Задачі аналізу балансу фінансових ресурсів.
8. Бюджетний дефіцит. Бюджетний профіцит. Оцінка за роки незалежності України.
9. Податкова політика України в сучасних умовах.
10. Сутність та характеристика фінансів населення.
11. Заробітна плата в системі доходів громадян.
12. Розвиток державного фінансового планування в промислово-розвинених демократичних країнах заходу.
13. Складові фінансового механізму та його вплив на процеси суспільного розвитку.
14. Аналіз витрат державного бюджету на оборону.
15. Статистичне вивчення оборотності та ефективності кредиту.
16. Методи вивчення структури та динаміки кредитних ресурсів та їх джерел.
17. Кредитна система розвинутих країн.
18. Економічні наслідки державного зовнішнього боргу.
19. Роль процентної ставки на фінансовому ринку та способи її встановлення.
20. Функціонування МВФ та його фінансові відносини з Україною.
21. Проблеми фінансових відносин України та міжнародних фінансових інституцій.
22. Статистичне вивчення динаміки цін і товарів підприємств в умовах ринкової економіки.
23. Види інфляції, її причини, наслідки та методи оцінки.
24. Емісія грошей та інфляція в умовах ринкових відносин.
25. Проблеми прогнозних розрахунків грошової маси в умовах міграції робочої сили.
26. Розвиток та регулювання ринку цінних паперів у регіоні.
27. Первинний та вторинний ринки цінних паперів.
28. Аналіз сучасного стану фондового ринку України.
29. Дослідження доходу та ризику інвестицій в акції та облігації.
30. Проблеми залучення міжнародних інвестицій в економіку України.
31. Аналіз ефективності лізингових операцій.
32. Оцінка інвестиційної привабливості окремих компаній і фірм.
33. Оцінка інвестиційних ризиків та форми їх страхування.
34. Оцінка платоспроможності страхової компанії в умовах ринкових відносин.
35. Соціально-економічна сутність страхової справи та задачі статистичного вивчення.
36. Роль зарубіжних банків та страхових компаній в «завоюванні» страхового ринку України.

37. Фінансова оцінка ризику при страхуванні від нещасних випадків, медичному страхуванні та ін.

38. Самофінансування та його роль у формуванні фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

39. Оцінка кредитоспроможності підприємства в умовах ринкової економіки.

40. Розподіл та використання прибутку підприємства в умовах ринкової економіки.

41. Аналіз фінансового стану підприємства.

42. Моделювання факторних систем фінансових показників.

43. Аналітична діагностика можливості банкрутства.

44. Статистична оцінка фінансової стійкості комерційних організацій.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково-педагогічного дослідження у вигляді проекту)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	4 бали
2.	Складання плану реферату.	2 бал
3.	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	8 балів
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4 бали
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	4 бали
6.	Наявність комп'ютерної підтримки дослідження (презентація, аналітичних звітів, таблиці, графічні дані).	8 бали
	Разом	30 балів

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- словесні: лекції (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- практичні: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою, з Інтернет джерелами; виконання індивідуальних навчальних проєктів, групова, робота в парах.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), проблемної ситуації.

10. Методи контролю:

1. Модульне оцінювання навчальних досягнень студентів:

- комп'ютерне тестування,
- оцінювання виконання практичних робіт (завдань),
- усне опитування,
- оцінювання самостійного опрацювання,
- виконання МКР.

2. Оцінювання ІНДЗ.

3. Залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					ІНДІЗ	Сума		
Змістовий модуль №1								
T1	T2	T3	T4	ПМК	30	100		
1	17	12	16	25				
71								
Змістовий модуль №2								
T1	T2	T3	T4	T5			T6	ПМК
1	16	1	11	1			17	25
72								
Змістовий модуль №3								
T1	T2	T3	T4	T5			ПМК	
1	16	12	17	12			25	
83								

Всього балів: 256

Коефіцієнт: 2,56

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

- навчальна програма;
- робоча навчальна програма;
- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- електронні матеріали;
- збірка тестових і контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

13. Рекомендована література

Базова

1. Загорський В. С., Вовчак О. Д., Благун І. Г., Чуй І. Г. Фінанси: Навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 247 с.
2. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. Фінанси підприємств: Підручник — 5-те вид., перероб. та допов. — К.: КНЕУ, 2005. — 546 с.
3. Статистичні щорічники “Народне господарство України”, “Фінанси України”.
4. Шустіков А.А. Фінансова статистика: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005.- 290с.

Допоміжна

1. Базилевич В.Д. Державні фінанси. Начальний посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб./ За заг. ред. Базилевича В.Д. — К.: Атіка, 2004. — 368 с.
2. Бірюков В., Єфімов В., Залєтов О. та інші. Страхове посередництво: теорія та практика. Навчальний посібник. За ред. О. М. Залєтова. — К.: Міжнародна агенція «Bee Zone», 2004.— 416с.
3. Михайловська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит: Навч. посіб. — Львів: Новий Світ — 2000, 2006. — 432 с.
4. Павлов В.І., Пшипенко І.І., Кривов'язюк І.В. Цінні папери в Україні: Навчальний посібник. — Видання 2-ге, доповнене. — К.:Ковдор, 2004. — 400 с.
5. Юрій С. І., Крисоватий Й. М. та ін.; під ред. Юрія С. І., Бєскида Й. М. Бюджетна система України: Навч. посібник / — К.: НІОС, 2000. — 400 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Інструктивні положення Уряду України, Міністерства фінансів, Національного банку України.
2. Матеріали періодичної преси щодо фінансів.